47ste jaar. — Nr 75.

Zaterdag 23 Juni 1900.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 23' JUNI 1900.

VAN ALLES WAT.

Op het einde van den laatsten zittijd der Kamer, zegt de *XXe Siècle*, heeft de heer De Trooz zich stellig verbonden, bij de heropening, een wetsontwerp voor te stellen waarbij de toestand van die onderwijzers-ontslaggevers van 1879 zou geregeld worden. Wij twijfelen niet aan het woord der regeering.

Alleenlijk dringen wij bij haar aan opdat zij zich, in den aanvang van den zittijd, door de nieuwe bekommeringen welke de omstandigheden zouden kunnen veroorzaken, niet zou laten afleiden van haar inzicht onmiddellijk de aangegane verbintenis te verwezenlijken.

⁂

De gebeurtenissen in China vergen meer en meer de aandacht van het publiek, dat ze met onrust gadeslaat.

Meer dan andere landen, moet België belang stellen in deze gebeurtenissen, want het heeft weinig gescheeld of onze landgenooten waren er de eerste slachtoffers van.

Zooals men gezien heeft, waren de vijandelijkheden der Boksers in de eerste plaats gericht tegen den spoorweg, die aldaar door eene Fransch-Belgische maatschappij wordt aangelegd en die Peking, de keizerstad, moet verbinden met Hankow, het grootste handelsentrepot van China.

Volgens inlichtingen uit goede bron, was de toestand van het Belgische personeel, dat er aan werkt als volgt :

Er verblijven daar een vijftigtal onzer landgenooten, ingenieurs, landmeters, meestergasten, werkopzichters, enz.

Geheel het personeel staat onder 't bestuur van eenen Luxemburger, M. Jadot, hoofdingenieur van den aanleg.

De geldelijke kant van de onderneming is in handen van eene maatschappij, gevestigd te Brussel, onder den titel « Société d'études de chemins de fer en Chine. »

Deze maatschappij is geheel gerust gesteld over het lot harer agenten.

Geen enkel Belgisch ingenieur of bediende is onder de slagen der Boksers gevallen.

Toen de inval der Chineesche bandieten plaats had, waren zij verdeeld op twee plaatsen ; de eenen werkten in 't noorden, aan het gedeelte, dat van Peking naar Hankow loopt. Deze weg was aangelegd op eenen afstand van twee honderd kilometers. Aan het tegenovergesteld uiteinde, 't is te zeggen te Hankow, werkt de tweede groep onzer landgenooten. Dit zuidelijk gedeelte is reeds gevorderd tot den 210 kilometers.

Dat maakt 410 kilometers die aangelegd zijn, van eenen spoorweg die er 1300 lang moet worden.

Het eerste gevolg van den aanval der Boksers is geweest, den aanleg van het noordelijk gedeelte der lijn te doen ophouden.

Als vreemdelingen bedreigd zijnde, hadden onze landgenooten slechts den tijd te vluchten ; zij hebben zich naar Tien-Tsin begeven, waar zij onder bescherming staan van de Europeesche consuls en der troepen, door de verschillende mogendheden gezonden.

Langs den kant van Hankow daarentegen, is alles tot nu toe kalm gebleven en geen enkele Belg is verontrust

De hoofdingenieur was daar met de tweede helft van zijn personeel, er de aardewerken besturend, welke met grooten iever worden voortgezet.

Men moet weten dat, zoo de ondernemers Europeanen zijn, het Chineesche gouvernement hen verplicht heeft Chineesche werklie te gebruiken.

Men telt niet minder dan 5000 koelis, welke arbeiden aan de aardewerken in het gedeelte van Hankow, naar het noorden.

De hoofdingenieur, vernomen hebbende wat er gebeurde in den omtrek van Peking, spoedde zich daar heen, en hij moet zich thans te Tien-Tsin bevinden.

't Is een dapper man en de telegrammen, die hij naar Brussel heeft gezonden, drukken het vertrouwen uit dat de werkzaamheden spoedig zullen hernomen worden.

Maar M. Jadot rekent op de bescherming der Chineesche overheden en men heeft ongelukkiglijk maar al te veel reden om ze te mistrouwen.

Zij zijn zichtbaar de Boksers genegen, en wie weet of wij niet spoedig zullen hooren dat de oorlog is uitgeborsten tusschen China en de mogendheden, onder de muren van Peking.

⁂

Natuurlijk wordt er te Brussel veel over die gebeurtenissen gesproken.

Men herinnert tevens dat achttien maanden geleden een Belgisch missionnaris, Pater Victorinus (zijn familienaam was Jan Delbronck) in China vermoord werd, met eene ongehoorde verfijnde wreedheid.

Ons gouvernement deed protest aanteekenen te Peking, maar men heeft niet vernomen dat er gevolg is gegeven aan die klacht.

De jonge priester heeft de palmen van het martelaarschap verworven, en de Kerk zal hem misschien eenmaal op hare altaren plaatsen.

Maar dat is geene reden, dunkt mij, opdat het menschelijk gerecht zijnen loop niet hebbe.

De bandieten, die eenen weerloozen priester hebben gemarteld en vermoord, waren minstens zoo schuldig als de Boksers, en door deze misdaad ongestraft te laten, niettegenstaande onze officieele reclamaties, gaf het Chineesch gouvernement reeds den maatstaf van het vertrouwen, dat men in zijn woord mag stellen.

⁂

Tot hiertoe zijn de mogendheden, die in China tusschen beiden komen om het leven hunner landgenooten te beschermen, nog altijd eensgezind.

Dat zal zoo zijn, hopen wij ten minste, zoolang er enkel kwestie zal zijn van een einde te stellen aan de tegenwoordige crisis en China te verplichten aan de Europeanen de waarborgen te geven, welke in elks voordeel zijn vastgesteld.

Maar moest men dit program verlaten, om de wederzijdsche heerschzucht te voldoen, dan zou alles te vreezen zijn.

Men merkt in deze crisis vooral de gedwongen houding op van Engeland, 't welk stellig nooit zoo diep zal betreurd hebben, dat al zijne militaire krachten in den ongelukkigen en voor hem zoo vernederenden oorlog tegen de Boeren zijn betrokken.

Al de misslagen der naties worden in deze wereld geboet, zelfs wanneer de zegepraal ze met hare voorbijgaande gunst schijnt te bevoordeelen.

En niet minder kritiek is de houding der Vereenigde-Staten. Zij hebben nog niet gedaan met de kolonies, die zij Spanje hebben ontnomen en zien zich verplicht werkelooze troepen te Manilla te houden, welke zij in China zoo nuttig hadden kunnen gebruiken.

DE BOXERS.

Een medewerker van de *Daily Express*, heeft te Londen een onderhoud gehad met eenen Chinees, misschien wel een lid van de Broederschap van de Boxers, waarin deze het standpunt van zijn volk verdedigde en den Engelschman vertelde hoe men in China ons Europeanen en onze beschaving beoordeelt.

De westersche beschaving, zeide de Chinees, is in onze oogen een paddestoel, een ding van gisteren. De Chineesche beschaving daarentegen is duizenden jaren oud ; wij gelooven daarom dat wij u ten minste 2000 jaren vooruit zijn. Ook bij ons is er een tijd geweest, toen wij onzen « strijd om het bestaan, » onze jacht naar rijkdom, onzen machthonger ons haasten en jachten en de daarmede gepaard gaande kwellingen hadden. Ook wij hebben onze knappe uitvindingen gehad, wij hebben het buskruit, de boekdrukkunst en al het overige gekend, maar wij hebben lang genoeg geleefd, om in te zien hoe weinig noodig en hoe nutteloos dit alles is. Wij hebben ook onze tijden van twijfel, van fanatisme en van strijd in het godsdienstige gehad ; wij hadden onze martelaars, onze hervormingen, onze onverdraagzaamheid en ten slotte de verdraagzaamheid — en dat alles duizenden jaren geleden. Maar zooals ik zei, wij zijn aan deze dingen ontwassen.

Uit de ervaringen van voorbijgegane eeuwen hebben wij wijsheid ; uit de fouten en ongelukken van onze voorvaderen hebben wij geleerd dat geen van de dingen waarnaar wij streefden, dat streven waard was. Zoo zijn onze hartstochten en onze eerzucht langzamerhand bezonken in den kalmen wensch naar geluk in deze wereld ; onze godsdienst is geworden tot eene levenswijsheid, die voor eene ervaring van 2000 jaren gezond is gebleken.

Wij gelooven dat het beste wat men in dit leven bereiken kan, geluk is, en wij leeren onze kinderen dat zij dit geluk slechts bereiken door plichtsbetrachting, door de voorschriften van de moraal en de gemeenschap na te leven en zich omringen met een kring van gelukkige vrienden en verwanten. Als een Chinees meer geluk in zijne zaken heeft gehad dan zijne bloedverwanten, dan vindt hij er zijne grootste bevrediging in zijn vermogen met hen te deelen. En wij in China houden nooit op met werken, wij trekken ons niet uit onze zaken terug, de arbeid is een deel van ons genoegen, omdat hij een deel van onzen plicht is. Wij gelooven het beste in dit leven te doen, omdat het het eenige is, waarvan wij iets zekers weten. Dat is het einddoel van de Chineesche wijsheid. Daarom zult gij overal in China dezelfde mate en denzelfden geest van bevrediging vinden. Gij gelooft misschien dat wij in onwetendheid, onreinheid en traagheid leven, maar ik verzeker u dat dit niet het geval is. Wij voelen ons zoo behaaglijk als wij maar wenschen kunnen en geen mensch kan daar verbetering in brengen.

En nu komt gij uit uwe westersche wereld met iets dat gij uwe nieuwe denkbeelden noemt. Gij eischt dat wij spoorwegen aanleggen, opdat wij van de eene plaats naar de andere kunnen vliegen met eene snelheid die noch eene behoefte noch eene bekoring voor ons is. Gij wilt fabrieken bouwen en daardoor onze schoone kunsten en ambachten verdringen, gij wilt verbindende dingen van klatergoud vervaardigen in plaats van de fraaie beelden en kleuren, die wij eeuwen lang beproefd hebben. Tegen dat alles verzetten wij ons. Wij willen met rust gelaten worden, wij willen de vrijheid hebben om van ons schoone land en de vruchten van onze oude ervaring te genieten. Als wij u verzoeken weg te gaan, weigert gij, en gij bedreigt ons zelfs, als wij u niet onze havens, ons land, onze steden geven. Daarom zijn de leden van het genootschap van de zoogenaamde Boxers, na rijpelijk overleg, tot het inzicht gekomen dat de eenige mogelijkheid om u kwijt te raken hierin bestaat, dat wij u dooden. Wij zijn van nature niet bloeddorstig, maar als overreding en het beroep op uw verstand en uw rechtvaardigheidsgevoel niet helpen, staan wij voor het feit dat onze eenige redding is, een einde aan uw bestaan te maken.

Men verwijt ons dat wij geene soldaten zijn. Wij hebben echter opgehouden, soldaten te zijn, omdat wij beschaafd zijn geworden. De oorlog is barbaarsch. Het gevolg van onze hoogere beschaving, is dat wij ons meer dan eenig ander ras ter wereld vermenigvuldigd hebben. In weerwil van de groote sterfte onder ons — waarvan gij weer aanstoot neemt, ofschoon wij gelooven dat zij eene wijze voorzienigheid van de natuur is — vermeerdert zich het Chineesche ras sneller dan eenig ander volk ter wereld.

Als wij het er op toe legden, konden wij de rest van het menschdom overvleugelen ; dat wij dit niet doen, is slechts te danken aan den hoogen trap van onze beschaving, van onze philosophie, van onze zeden. Wij beschikken over 400 millioen menschelijke wezens, en wie zou ons kunnen weerstaan als wij onze macht wilden laten gelden ? Gelooft gij dat wij ons daarvan niet bewust zijn ? Integendeel, wij weten het maar al te goed, en nu is het de zaak voor de blanke rassen op de aarde, in te zien dat wij niet zij, de meesters zijn. China is door 24 invallen bezocht. Maar wat is er gebeurd ? Hebben de indringers de Chineezen beheerscht ? Neen, de overwonnenen hebben de overwinnaars in zich opgenomen en allen zijn Chineezen geworden. Zelfs de joden die bij ons gekomen zijn, zijn door ons ras opgeslorpt, iets dat zonder wederga is. Laat mij herhalen, eindigde de Chinees, dat al de dingen die de menschen in de wereld scheiden, in China feitelijk geene reden van bestaan hebben : politiek, persoonlijke eerzucht, zucht tot uitbreiding, landhonger, gouddorst, dat alles bestaat niet in China. Gij denkt dat de Chinees een kind is, omdat hij traag, zorgeloos en eenvoudig is. Dat is eene dwaling. Hij heeft het geheim geleerd, gelukkig te zijn ; zijn leven is kalm en niets stoort hem, zoolang zijn geweten zuiver is. In eene spreekwijze samengevat, is het beeld van ons karakter : Laat ons met rust en wij zullen u met rust laten.

ADORO TE.

Wanneer we ons nederbuigen
 In Jezus' heilge woon,
Hem needrig daar aanbidden
 Op zijnen liefdetroon,

Dan ruischt uit duizend monden
 Ons toe een heerlijk lied,
Dat zingt Hem, die daar zetelt,
 Ofschoon Hem 't oog niet ziet :

« *Adoro Te*, » zoo klinkt het,
 « O God, zoo maatloos groot,
« Die hier U wilt verbergen,
 « In schijn van nietig brood.

« *Adoro Te*, » zoo bruist het
 Uit forschen orgeltoon,
Die langs de bogen zwevend,
 Opstijgt naar 's Heeren troon.

« *Adoro Te*, dat jubler,
 Zoo liefljk en hel,
De hemelreine tonen
 Der zilveren outerschel.

« *Adoro Te*, » zoo fluisteren
 De bloemkens nimmer moê,
En neigen blij hun kelkjes
 Naar de eeuw'ge Zonne toe.

« *Adoro Te*, » dat roept ons
 Het tongsken onvermoeid
Der flikkerende godslamp,
 Die hier voor Jezus gloeit.

« *Adoro Te*, » dus juicht ook
 Der englenreinezang
Die Jezus hier aanbidden
 Met spel en harpenklang.

En al die melodiën
 Zij menglen zich dooreen,
En steigeren vereenigd
 Langs boog en koepels heên.

« *Adoro Te*, » weergalmt het,
 En 't breekt den tempel uit,
En 't trilt door alle sferen,
 Niets dat zijn vaart meer stuit.

En 't stroomt de zeeën over,
 En 't dreunt langs ieder strand,
Waar slechts de Kerk van Christus
 Haar vaandel heeft geplant.

En 't klinkt langs heel de wereld
 Steeds zwellende in zijn kracht,
Het lied van hulde aan Christus
 In 't Sakrament gebracht.

« *Adoro Te devote* »
 Zoo klinkt 't zonder end',
O Jezus, U ter eere
 In 't Heilig Sacrament !

Katholieke Associaties

Onze achtbare katholieke volksvertegenwoordigers, de heeren Helleputte, Desmaisières en Gielen, hebben vrijdag der verledene week te Hasselt, eene belangrijke vergadering bijgewoond, waar bijna alle provincieraadsleden tegenwoordig waren.

De heer Helleputte, zoo in eigen naam als in naam zijner collegas, heeft getoond dat het belang der katholieke zaak vereischte spoedig de hand aan het werk te slaan om in alle kantons kiesbonden, op zeer breede schaal gevestigd, in te richten.

De welsprekende redenaar deed eenmaal te meer blijken dat die taak door het kiezerskorps aan de provincieraadsleden was opgelegd geworden, en dat deze dan ook, in elk kanton, den plicht hadden van de daartoe noodige maatregelen te nemen.

Een komiteit werd ingesteld.

Meermalen werd er ook met nadruk op gewezen, dat men de noodige stappen zou doen, ten einde alle verdeeldheid tusschen katholieken te doen verdwijnen.

Indien de gemoederen overal zoo vredelievend gesteld zijn als ze te Hasselt bleken, dan zal het gemakkelijk en zeer spoedig gaan.

Het is te hopen dat de katholieken eindelijk zullen begrijpen dat elkeen naar vrede verlangt en van geen twist meer wenscht te hooren.

Als er eene kiezing in 't verschiet is,

dan zweren onze tongersche liberalen — met hun armzalig orgaantje aan hun hoofd — dat zij vijandig, noch aan den Godsdienst noch aan zijne dienaars zijn.

Zoo men hen moest gelooven, dan ware de liberale partij, de partij der godsdienstige en der burgerlijke verdraagzaamheid. Volgens zij beweren, zouden zij alle denkwijzen, de godsdienstige denkwijzen vooral, eerbiedigen. Doch, eens dat de stembus gesproken heeft, geven de liberalen den drommel van al die schijnheilige kiesverklaringen. Dan komt de natuur bij hen weer boven en lasteren zij en beknibbelen al wat van kort of van verre aan ons Heilig Geloof raakt.

Wilt gij er een nieuw bewijs van, vriend lezer ? Sla dan het geuzenbladje van verleden zondag open, en gij zult overtuigd zijn van de waarheid van hetgeen wij hier neerschrijven.

Enkel zijn er drie weken sedert de kiezing vervlogen, en reeds heeft het geuzenbladje zijne aanvallen hernomen tegen al wat nauw aan het hart onzer christene medeburgers ligt.

Verleden zondag, zijn het de heilige kloosterlingen van den H. Franciscus die de eer hebben door het geuzenorgaantje uitgescholden te worden. Het durft ze uitmaken voor luiaerds, gulzigaards, wat weet ik nog al ?

Voorzeker bereiken deze aanrandingen diegenen niet tegen dewelken zij gericht zijn. Integendeel, zij vereeren hen en overladen enkel met smaad diegenen die er de schrijvers van zijn.

Indien onze heilige kloosterlingen nog konden winnen in de eerbiedvolle achting onzer medeburgers, die hun leven, gansch van zelfopoffering, van zelfverloochening en van boetvaardigheid kennen en waardeeren, zouden aanrandingen in den aard dergene welke het liberaal gazetje tegen hen richt, wel geschikt zijn om dit doel te helpen bereiken.

Ook, indien wij ons een oogenblik met de aanrandingen van het geuzenbladje bezig houden, is het enkel om eens te meer de huichelarij onzer geuzen te schandvlekken. Daags voor de kiezing, schamen zij zich niet uit te bazuinen dat zij vijandig, noch aan den Godsdienst noch aan de de priesters zijn, en eenmaal dat de stembus gesproken heeft, laten zij geen enkel oogenblik voorbijgaan om hunne lage aanrandingen tegen al wat dierbaar aan onze katholieke medeburgers is, te hernemen.

Eens te meer zal onze christene bevolking de huichelarij onzer geuzen leeren kennen.

PROVINCIALE RAAD
van LIMBURG.

Zitting van Dinsdag 19 Juni.

Verzoekschrift der gemeente Lommel, vragende afgescheiden te worden van het kanton Peer, om gevoegd te worden bij het kanton Achel, wiens hoofdplaats zou dienen overgebracht te worden naar Neerpelt. (2e Commissie)

Overdracht naar Neerpelt van den zetel van het vredegerecht van Achel. — Verzoekschriften en bezwaren. (2e Commissie).

De heer DEPLOIGE, verslaggever, bestatigt dat de kwestie van de bevoegdheid is der wetgevende macht en dat de aanvragers niet aan den Raad verzoeken eenen wensch te uiten. Wijl het dossier niet genoegzame stukken bevat, stelt hij de verzending voor naar de bestendige Deputatie voor onderzoek en verslag in den aanstaanden zittijd.

De besluitselen van het verslag worden aangenomen.

Verzoekschrift van den « Limburgschen Veldwachtersbond » tot het bekomen eener pensioenkas voor de weduwen en weezen, eener kleermassa en het verdeelen in brigaden. (2e Commissie).

De heer BELLEFROID, verslaggever, (*in 't vlaamsch*), stelt voor de verzending naar de Deputatie, met last van reglementsontwerpen op te maken voor het inrichten eener pensioenkas voor de weduwen en weezen en voor het daarstellen eener kleermassa. Wat de verdeeling in brigaden betreft, deze kwestie is niet genoegzaam bestudeerd bevonden en zou in den volgenden zittijd moeten hernomen worden.

De heer GIELEN doet opmerken dat het bij het bespreken der pensioenkas voor de veldwachters verstaan geworden is dat de gemeenten niet zullen tusschenkomen in het aanvullen der kas der weduwen en weezen.

De besluitselen van het verslag worden ter stemming gelegd en aangenomen.

Voorstel luidende als volgt : De ondergeteekenden, leden van den Provincialen Raad, stellen den aankoop voor door de provincie van eene stoomwals om ter beschikking gesteld te worden van de gemeenten die hunne landbouwwegen verbeteren met afval van steengroeven, kosteloos door den Staat vervoerd.

De heer VAN HAMONT, verslaggever, stelt voor de verzending naar de bestendige Deputatie, die verslag zal kunnen doen in den volgenden zittijd, na den provincialen Inspecteur geraadpleegd te hebben.

De heer WILLEMS oordeelt dat men dient na te zien of Limburg geene wals zou kunnen bezitten in gemeenschap met eene andere provincie.

De heer DELVOIE oordeelt dat het noodig is den wensch te uiten van de Regeering eene wals ter beschikking der gemeenten te zien stellen.

Het Davidsfonds

zet onverpoosd de reeks zijner aangename en boeiende uitgaven voort.

Heden brengt de heer Edg. Pattijn, een nieuw bundel in het licht. Het voert als titel : **Een Klaasavond in 't Meesjesland, verhalen voor het Vlaamsche Volk.**

Ziehier de bijzonderste hoofdstukken die wij er in ontmoeten : **Een verhaal voor niet. — Klaasavond. — Ledeganck's klavier. — Jan de Zand-**

HET VERWISSELD KIND

11de VERVOLG.

— Maar hij is toch uw man nog !

— Dat is mijne zaak.

— Goed. Dan zal ik hem gaan vertellen dat gij hier zijt, rollende in het goud. Ik heb veertig pond noodig tot het overnemen van een sigarenwinkel. Wilt gij mij die nu niet geven, dan zal ik zorgen dat M. Woodroffe, alias Anthony, u een bezoek brengt, op een uur dat M. Haveril thuis is. Hoe zal u dat bevallen ?

Molly sprong op en wees naar de deur.

— Er uit ! riep zij. Oogenblikkelijk !

Hij draaide als een hond om zijnen steert.

— Ik had betere gedachten van u, Alice, zegde hij. Ja, ja, het is een beroerde wereld. Wees eerlijk man, en gij gaat naar den kelder. Wees een schavuit, en gij wordt millionnair. Ik dacht, toen ik onlangs hier kwam, dat ik met eene fatsoenlijke vrouw te doen had.

— Er uit ! schreeuwde Molly, op hem toetredend.

Hij verschanste zich achter eenen stoel.

— Ik weet waar uw man is. Hij is in de ziekenzaal van het armhuis in Marylebone. Daar is hij. Ik zal naar hem toegaan en tegen hem zeggen : Anthony, uw vrouw is hier, met een anderen man !

Molly smeet den stoel om en wilde hem te lijf. Toen greep hij zijn vettigen hoed en vluchtte.

— Molly, vroeg Alice, ben ik hardvochtig ? Ik heb geen sprankel van gevoel of medelijden meer voor dien man. Hij is voor mij een volslagen vreemdeling, een slecht sujet, dat loon naar werken krijgt.

— Maar hij heet Woodroffe. Hoe is dat ?

— Ja, zijn naam is Woodroffe. Hij was zooals hij altoos zegde, van zeer goeden huize. Maar dat maakte hem niet beter.

— Ik wilde wel eens weten of hij familie is van Dick, mijn ouden vriend, Dick Woodroffe. Die zijn vader was ook komediant.

— Dat wist ik niet, kindlief... Wat dien man in het gasthuis betreft, John zal wel eens gaan zien of er iets voor hem kan worden gedaan. Hij liep eerst van mij weg, en later, nu vier-en-twintig jaar geleden, liet hij zich van mij scheiden. (1) Zoo sta ik met hem. Nu weet gij het, Molly.

XIII.

Sir Robert Steele is onder zijne geneeskundige medische collega's een van de deftigsten en meest bezochten.

De verbazende opgang, dien hij in betrekkelijk korten tijd als doktor heeft gemaakt, wordt door zijne benijders onder meer ook hieraan toegeschreven, dat hij zijne patiënten — namelijk sommigen hunner, noodigt tot de fijnste diners, diners op welke een Lucullus roem zou hebben gedragen.

Sir Robert's reputatie als doktor werd gesteund en verhoogd door zijne reputatie als uitdenker en samensteller van een waarlijk voortreffelijk, een harmonieus diner.

Ook ditmaal had dr Steele dezen Dick Woodroffe tot het smaken en opvroolijken van zijn tafelgenoot uitverkozen. De overige genoodigden waren de Haverils, Miss Molly Pennefather en — om bijzondere, ons reeds bekend gewordene reden — ook sir Humphrey Woodroffe. Verder nog een paar nulliteiten, die eenvoudig dienen moesten om den disch te stoffeeren.

Wat het menu betrof, zoo zou Sir Humphrey wel de eenige zijn, die in staat was de hoedanigheid er van te waardeeren. Want M. Haveril at natuurlijk fazant voor kieken, en Dick, bijvoorbeeld, verslond een taaien runderlap met evenveel goedwilligheid al een malschen chateaubriand.

Eene bijkomende reden, waarom de doktor ook ditmaal Dick Woodroffe genoodigd had, ontsproot aan het volgende, voor acht dagen tusschen den doktor en den jonge liedjeszanger gevoerde gesprek. Het was bij gelegenheid van een concert met rooken en Dick, na zijne aardigheid te hebben voorgedragen, was heel vertrouwelijk naast den doktor komen zitten.

— Ik heb u sinds Juni niet gezien, Dick, begon doktor Steele.

— Dat is wel mogelijk, doktor, antwoordde Dick. Ik ben aan het landloopen geweest gedurende de zomermaanden.

— Waarom doet gij dat toch kerel ?

— Ik kan het niet laten. Zoodra de lente aanbreekt, moet ik er uit en het land in, met niets dan mijn valies over den schouder en de vioolkas in de hand. Ik speel in eene dorpsherberg voor een bed en een avondeten, en den volgenden morgend ben ik weer op weg. Ik geloof, doktor, dat het in mijn bloed zit. Het is iets erfelijks, onderstel ik. Mijn vader was een vagabond voor mij. Ook hij was acteur, en ook hij had nooit rust. Sommige lieden herinneren zich hem nog wel, ofschoon hij al een vijf-en-twintig jaar geleden naar Amerika vertrok.

— Kan ik hem gekend hebben ? Heette hij Woodroffe ?

— Zijn eigenlijke naam was Woodroffe, zijn tooneelnaam Anthony.

— Anthony ? Anthony ? De doktor zag op. Dien naam heb ik meer gehoord... Wel zeker ! Ik herinner het mij. Onlangs nog...

— Hebt gij dien naam gehoord in verband met iets goeds of edels ?

— Neen, neen, dat nu juist niet. Het was in verband met eene verlaten vrouw... Hoe oud zijt gij nu, Dick ?

— Ik ben twee-en-twintig.

— Ja. Ik herinner mij nu het geval. Het is vier-en-twintig jaar geleden... Dick, er bestaat een naamgenoot van u — de zoon van een engelsch-indisch heerschap. Is dat familie van u ?

— Ik heb hem ontmoet. Wij zijn verre neven, geloof ik. Hoe verder, hoe liever !...

— Gij kunt hem niet lijden ? Neen, hij is ook van een ander slag. Maar — weet ge wat, Dick — kom dinsdag bij mij eten. Gij zult die jongeling dan ontmoeten — maar wat kan u dat schelen ? — Ik verwacht ook een paar Amerikanen — schatrijk volk — de vrouw interressant, de man een echte Yankee. Zij brengen een jufferken mee, eene zekere Miss Molly Pennefather...

— Wat ? riep Dick, opspringende — Molly ? Die ken ik — die ken ik heel goed ! — Gij kunt vast op mij rekenen, doktor, ook al kwamen er twintig Sir Humphrey's. En na het eten zal ik voor u zingen, als gij dat nu wenscht. Ik kom stellig !...

Nu begrijpt men des doktors uitnoodigingen. Voor de eerste maal in zijn leven had Sir Robert Steele een gezelschap bij zich genoodigd, dat onmogelijk kon harmonieeren.

Het gesprek zou kwijnen ; zijn goede wijn zou verspild, zijne kostelijke schotels zouden als peerlen voor de zwijnen zijn. Maar hij zou ze allen voor zijne oogen hebben — moeder, zoon, stiefzoon — Humphrey en Dick, de beide halfbroeders. Hij zou ze allen naast elkaar kunnen observeeren, zonder dat zij zelf er niets van vermoedden.

Mevrouw Haveril verscheen, beladen met diamanten — want zoo wilde het haar man.

En met haar man Molly, thans hare dagelijksche metgezellin. En voor het eerst in haar leven was het meisje gekleed als in een droom — een droom van het paradijs.

— Ik heb, zegde de doktor tot Alice, twee jongelingen genoodigd, die denzelfden naam dragen en ongetwijfeld van denzelfden stam gesproten zijn. De een is de eenige zoon van wijlen Sir Humphrey Woodroffe een hooggeplaatst indisch ambtenaar. De andere...

— Woodroffe ? viel Alice in : zoo heette mijn eerste man.

— Waarschijnlijk was die dan ook een neef. De andere jongeling heet Richard Wooroffe.

— Alweer die naam ! zegde Alice.

— Ja, een verre neef. Hij is muzikant en komediant van beroep.

— Dick is mijn oudste vriend, zegde Molly.

— Dat treft dan bijzonder gelukkig ! riep de doktor.

Ook de andere gasten kwamen. Het laatst verscheen Humphrey. Hij zag rond met die uitdrukking van koele en onbeschaamde nieuwsgierigheid, die hem bij iedereen zoo bemind maakte.

— Allemaal ploerten ! zegde die uitdrukking zoo duidelijk mogelijk. Aan Dick wierp hij een ietwat verbaasden blik toe. Hij staarde naar mevr. Haveril's diamanten, en vereerde Molly — ook niet zonder eenige bevreemding — met een genadigen glimlach.

— Gij hebt vanavond een allerliefst toilet, fluisterde hij haar toe. Ik heb u nog nooit zoo in uwe volle weerde gezien !

— Doktor, zegde mevrouw Haveril, toen sir Robert haar de trap afleidde... ik wilde dat ik stil in een hoekske kon blijven zitten.

— Waarom ? — Hoe beeft gij zoo. Wat is er ?

— Ik voel mij als in een droom. Het is de aanblik van die twee jonge menschen. De een is dezelfde dien ik in de schouwburg zag — van wien ik u vertelde — zoo sprekend gelijkend op mijn eerste man. De ander gelijkt ook op hem, maar toch zoo geheel anders.

— Dat is verbeelding, mevrouw. Gij hebt aan zekere dingen te veel gedacht. Hun naam is dezelfde. Hoogst waarschijnlijk ook stonden zij beiden tot uw man in een verren graad van verwantschap.

— Het is geen verbeelding. Het is een feit.

— Kom, kom, maak uzelf niet zenuwachtig, fluisterde hij, terwijl zij de eetzaal binnentraden.

— Ik zal mijn best doen om mij goed te houden, doktor. Maar die gelijkenis heeft voor mij iets angstig.

Het gesprek verzwakte. Molly zat tusschen Humphrey en Dick ; doch daar zij zich meer met Dick bezig hield, werd Humphrey ontstemd en dronk groote hoeveelheden wijn.

Alice zag maar naar de twee jonge mannen. Beider oogen, mond, stem, haar, alles het evenbeeld van haren man, en toch in beiden verschillend. In beiden dezelfde treffende gelijkenis en toch iets anders.

Zij hoorde niets van hetgeen tot haar gezegd werd. Zij luisterde naar die stem, zij zag die oogen, zij was weer terug, bij dien zwerveling, dien vagebond, die haar zoo wreed en schandelijk behandeld had, den rondtrekkenden komediant.

Ook de doktor maakte van de twee jongelieden eene studie. Zij hadden vele punten van overeenkomst, maar ook evenveel punten van verschil, als dikwijls tusschen zonen van denzelfden vader vallen waar te nemen.

De oudste van de twee aardde in zoover naar zijne moeder, mevr. Haveril, dat hij ernstig was. Sir Robert dacht aan Lady Woodroffe's kenschetsing van hem als een « egoïst. »

Ja, ja, de wijze waarop hij at en dronk duidde op een zoeken van zelfzuchtig genot, veel meer dan op een welbehagen aan gezelschap en kout.

Hij sprak niet, hij pruilde. « Slecht gehumeurd en gemelijk » had lady Woodroffe gezegd.

Het egoïsme en ook het slechte humeur erfde hij van zijn vader. Zijne opvoeding in een hoogere maatschappelijke sfeer had hem daarbij een uitzicht gegeven, dat men aristocratisch noemt.

De andere neef, Dick, in zeker opzicht Humphrey's contrast. Een gewoon gezicht, zou men zeggen — maar levendig, bewegelijk, vol uitdrukking. Een aardige prater die zich voor alles belangstelling opwekte en even goed luisteren als praten kon. Een sympathiek jongmensch, kortom. Het kunstvolle, het rustelooze, het dwalende had hij ongetwijfeld van zijnen vader. Het goedige en innemende moest hij dan van zijne moeder hebben.

Ziedaar de karakterstudie, die den doktor en denker weer eenige hoogst belangwekkende bouwstoffen leverde voor zijne geliefkoosde erfelijkheidstheorie.

Na het eten begon Molly te zingen — een oud liedje, dat zij van Dick had geleerd. Dick was een wandelend liederboek. En slechts een thema past er voor het lied — het eeuwige thema van jeugd en liefde, van het zonnige jaargetij der rozen.

Humphrey luisterde ; maar tegelijk verwijlden zijne oogen op de frissche bekoorlijkheid van het meisje. Toen het lied uit was, vroeg hij aan Molly, zonder zich om de anderen te bekreunen, of hij haar eens iets van zijn eigen maaksel mocht voorzingen. Hij ging aan de piano zitten, en begon een lied. Het had geen melodie, het had geen zin en geen gevoel ; het had geen begin en geen einde. Zijne stem was goed, ongevormd. Toen hij gedaan had, sloot hij de piano, alsof er na hem geen muziek meer wezen kon.

— Dit, verklaarde hij, is muziek van de moderne school. Ik ben er trotsch op, te werken voor de muziek van de toekomst, de eenige die waar van uitdrukking is.

— En ik, zegde Dick, de piano openend en plaats nemende, ik zal u dan nog eens iets van de muziek van het verleden laten hooren.

Met geoefende vingers greep hij in de toetsen, en hij zong zijn lievelingslied : het *Lied van den Wandelaar*, eene lichte, vloeiende, aangrijpende melodie.

(Wordt voortgezet).

(1) In Engeland kunnen de protestanten, gescheiden zijnde, een 2e huwelijk aangaan. *(Red).*